

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే,
యథాశక్తి, శ్రీమహాభారతశ్రవణవిధౌఅధ్యాయాంతర్గత శ్లోకసారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

జనమేజయ ఉవాచ

భగవన్ కేన విధినా శ్రోతవ్యం భారతం బుధైః ।
ఫలం కిం కేచ దేవాశ్చ పూజ్యా వై పారణేష్విహా ॥ 1॥

దేయం సమాప్తే భగవన్ కించ పర్వణి పర్వణి ।
వాచకః కీదృశశ్చాత్ర విష్టవ్యస్తద్ వదస్వ మే ॥ 2॥

వైశంపాయన ఉవాచ

శృణు రాజన్ విధిమిమం ఫలం యచ్ఛాపి భారతాత్ ।
శ్రుతాద్ భవతి రాజేంద్ర యత్త్వం మామనుప్యచ్ఛసి ॥ 3॥

దివి దేవా మహీపాల క్రీడార్థమవనిం గతాః ।
కృత్యా కార్యమిదం చైవ తతశ్చ దివమాగతాః ॥ 4॥

హంత యత్తే ప్రవక్ష్యామి తచ్ఛృణుస్వ సమాహితః ।
ఋషీణాం దేవతానాం చ సంభవం వసుధాతలే ॥ 5॥

అత్ర రుద్రా స్తథా సాధ్యాః విశ్వేదేవాశ్చ శాశ్వతాః ।
ఆదిత్యాశ్చాశ్వినౌ దేవా లోకపాలా మహర్షయః ॥ 6॥

గుహ్యకాశ్చ సగంధర్వాః నాగా విద్యాధరా స్తథా ।
సిద్ధా ధర్మః స్వయంభూశ్చ మునిః కాత్యాయనో వరః ॥ 7॥

గిరయః సాగరా నద్యః తథైవాప్పరసాం గణాః ।
గ్రహాః సంవత్సరాశ్చైవ ఆయనాన్భృతవస్తథా ॥ 8॥

స్థావరం జంగమం చైవ జగత్ సర్వం సురాసురమ్ ।
భారతే భారతశ్రేష్ఠ ఏకస్థమిహ దృశ్యతే ॥ 9॥

తేషాం శ్రుత్వా ప్రతిష్ఠానం నామకర్మాను కీర్తనాత్ ।
కృత్వాపి పాతకం ఘోరం సద్యో ముచ్ఛ్యేత పాండవః ॥ 10॥

ఇతిహాసమిమం శ్రుత్వా యథావదనుపూర్వశః ।
సంయతాత్మా శుచిర్భూత్వా పారం గత్వా చ భారతే ॥ ॥11॥

తేషాం శ్రాద్ధాని దేయాని శ్రుత్వా భారత భారతమ్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యో యథాశక్త్యా భక్త్యా చ భరతర్షభ ॥ ॥12॥

మహాదానాని దేయాని రత్నాని వివిధాని చ ।
గావః కాంస్యోపదోహాశ్చ కన్యాశ్చైవ స్వలంకృతాః ॥ ॥13॥

సర్వకామగుణోపేతాః యానాని వివిధాని చ ।
భవనాని విచిత్రాణి భూమిర్వాసాంసి కాంచనమ్ ॥ ॥14॥

వాహనాని చ దేయాని హయా మత్తాశ్చ వారణాః ।
శయనం శిబికాశ్చైవ స్యందనాశ్చ స్వలంకృతాః ॥ ॥15॥

యద్యత్ గృహే వరంకించిత్ యద్యదస్తి మహద్వసు ।
తత్తద్దేయం ద్విజాతిభ్యః ఆత్మా దారాశ్చ సూనవః ॥ ॥16॥

శ్రద్ధయా పరయా యుక్తం క్రమశస్త్రస్య పారగః ।
శక్తితః సుమనా హృష్టః శశ్రూషురవికల్పకః ॥ ॥17॥

సత్యార్జవరతో దాంతః శుచిః శౌచసమన్వితః ।
శ్రద్ధధానో జితక్రోధః యథా సిద్ధ్యతి తచ్ఛ్రీణు ॥ ॥18॥

శుచిః శీలాన్వితాచారః శుక్లవాసా జితేంద్రియః ।
సంస్కృతః సర్వశాస్త్రజ్ఞః శ్రద్ధధానో ఽనసూయకః ॥ ॥19॥

రూపవాన్ సుభగో దాంతః సత్యవాదీ జితేంద్రియః ।
దానమాన గృహీతశ్చ కార్యో భవతి వాచకః ॥ ॥20॥

అవిలంబమనాయస్తమ్ అద్భుతం ధీరమూర్ఛితమ్ ।
అసంసక్తాక్షరపదం స్వరభావసమన్వితమ్ ॥ ॥21॥

త్రిషష్టివర్ణసంయుక్తమ్ అష్టస్థానసమీరితమ్ ।
వాచయేద్ వాచకః స్వస్థః స్వాసీనః సుసమాహితః ॥ 22॥

నారాయణం నమస్కృత్య నరం చైవ నరోత్తమమ్ ।
దేవీం సరస్వతీం వాచం తతో జయముదీరయేత్ ॥ 23॥

ఈ దృశాద్వాచకాత్ రాజన్ శ్రుత్వా భారతభారతమ్ ।
నియమస్థః శుచిః శ్రోతా శృణ్వన్ సఫలమశ్నుతే ॥ 24॥

పారణం ప్రథమం ప్రాప్య ద్విజాన్ కామైశ్చ తర్పయన్ ।
అగ్నిష్టోమస్య యజ్ఞస్య ఫలం వై లభతే నరః ॥ 25॥

అప్పరోగణ సంకీర్ణం విమానం లభతే మహాత్ ।
ప్రహృష్టః స తు దేవైశ్చ దివం యాతి సమాహితః ॥ 26॥

ద్వితీయం పారణం ప్రాప్య సో ఋతిరాత్రఫలం లభేత్ ।
సర్వరత్నమయం దివ్యం విమానమధిరోహతి ॥ 27॥

దివ్యమాల్యాంబరధరః దివ్యగంధవిభూషితః ।
దివ్యాంగదధరోనిత్యం దేవలోకే మహీయతే ॥ 28॥

తృతీయం పారణం ప్రాప్య ద్వాదశాహఫలం లభేత్ ।
వసత్యమర సంకాశః వర్షాణ్యయుతశో దివి ॥ 29॥

చతుర్థే వాజపేయస్య పంచమే ద్విగుణం ఫలమ్ ।
ఉదితాదిత్యసంకాశం జ్వలంతమనలోపమమ్ ॥ 30॥

విమానం విబుధై స్సార్థమ్ ఆరుహ్య దివి గచ్ఛతి ।
వర్షాయుతాని భవనే శక్రస్య దివి మోదతే ॥ 31॥

షష్ఠే ద్విగుణమస్తీత సప్తమే త్రిగుణం ఫలమ్ ।
కైలాసశిరాకారం వైదూర్యమణివేదికమ్ ॥ 32॥

పరిక్షిప్తం చ బహుధా మణివిద్రుమ భూషితమ్ ।
విమానం సమధిష్ఠాయ కామగం సాప్సరోగణమ్ ॥ 33॥

సర్వాన్ లోకాన్ విచరతే ద్వితీయ ఇవ భాస్కరః ।
అష్టమే రాజసూయస్య పారణే లభతే ఫలమ్ ॥ 34॥

చంద్రోదయనిభం రమ్యం విమాన మధిరోహతి ।
చంద్రరశ్మి ప్రతీకాశైః హయైర్ముక్తం మనోజవైః ॥ 35॥

సేవ్యమానో వరస్త్రీణాం చంద్రాత్ కాంతతరై రుభైః ।
మేఖలానాం నినాదేన నూపురాణాంచ నిస్సవైః ॥ 36॥

అంకే పరమనారీణాం సుఖసుప్తో నిబుధ్యతే ।
నవమే క్రతురాజస్య, వాజిమేధస్య భారత ॥ 37॥

కాంచనస్తంభనిరూపా, వైడూర్య కృత వేదికమ్ ।
జాంబూవదమయైర్దివ్యైః గవాక్షైః సర్వతోవృతమ్ ॥ 38॥

సేవితం చాస్పరస్సంఘైః గంధర్వైర్దివి చారిభిః ।
విమానం సమధిష్ఠాయ శ్రియా పరమయా జ్వలన్ ॥ 39॥

దివ్యమాల్యాంబరధరః దివ్యచందన రూషితః ।
మోదతే దైవతై స్సార్దం దివి దేవ ఇహపరః ॥ 40॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే శతసాహస్ర్యాం సంహితాయాం వైయాసిక్యాం
హరివంశోక్త మహాభారత శ్రవణవిధౌ అధ్యాయః సమాప్తః ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

